

Älykäs maaseutu – webinaari Omat ääriskenariot ja elinkeinolliset haasteet ja mahdollisuudet

Visa Merikoski
10.11.2020

Kauhuskenario – pirkanmaalainen maaseutu ja maatalous 2027

- Väestön keskittäminen ja tiivistäminen jatkunut, massiivista betonirakentamista edelleen, vähääkään väljempi asuminen joutunut kokonaan pannaan. Asuin- ja infrarakentamisen hiilijalanjälkeä ei edelleenkaan lasketa, eikä kuinkaan ilmoiteta.
- Maaseutuväestöä syyllistetään oman auton käytöstä, ilmastohyveelliset ja muutenkin paremmat (omasta mielestään) ihmiset asuvat kaupungissa. Maalla on mukava käydä hieman kateellisena paheksumassa alkuperäisväestön elämäntapaa. Sotekuluista riidellään maaseudun ja kaupunkien välillä.
- Media luo ilmapiirin, jossa ruuan pitää olla halpaa, mutta hiilineutraalia tai -negatiivista. Valtuustot hyväksyvät "Hyi maito, yäk liha" linjauksia omiin hankintoihinsa. Eniten oikeasta elämästä vieraantuneet valtuutetut kailottavat julkisuudessa ostavansa mieluummin ulkomailta tuotettua ruokaa kuin kotimaista. Alkuperämerkit on kielletty.
- Media niputtaa globaalin tehotuotannon ja suomalaisen tehotuotannon haitat, kotieläintuotannossa ei nähdä mitään hyvää

Kauhuskenario jatkuu...

- Maataloustuet ovat passivoittaneet maatalouden, yhä useampi tuottaa vain immateriaalisia tuotteita tuen vastineena. Ruokaa tuottavat tilat ovat suuria ja niiden isäntäväki on nääntymisen partaalla. Tuet ovat laskeneet ja niitä kyseenalaistetaan voimallisesti "ilmastolle haitallisina".
- Metsien käyttöä rajoitetaan, vain murto-osa niiden hiilensidonnasta lasketaan Suomen/metsänomistajan hyödyksi, uusi hakkuuvero on lanseerattu. EU:ssa ja muualla maailmassa hiilipäästelyporsastelu jatkuu, Suomen metsät on museoitu.
- Pandemioita tulee toistuvasti, Suomi on IMF ohjauksessa valtionvelan räjähdettyä käsiin, massatyöttömyyttä. Venäjä uhittelee yhä röyhkeämmin. EU turvallisuuspoliittisesti heikko.....

Unelmaskenario – pirkanmaalainen maaseutu ja maatalous 2027

- Ruuan hinta on noussut sen arvostuksen myötä. Teknologian kehittyminen on mahdollistanut elektronisen alkuperämerkin, joka kertoo ruuan alkuperän, sille tehdyt toimenpiteet kattavasti ja mielenkiintoisesti kuluttajalle. Ruokaeuro jakaantuu tasaisesti koko elintarvikeketjulle.
- Ruoka tulee maalta mutta kaupunkiviljely lisääntyy, teollisen mittakaavan led-viljely ei ole Suomessa laajentunut, mutta ko. teknologiaa on täällä kehitetty ja sitä viedään runsaasti.
- Halvalla (kura)tuonnilla ei voida enää vaikuttaa kotimaan hintatasoon. Esim. EU- ja globaaliporsaille on häntä kuollessaan.
- Peltojen ja metsien hiilensidonta on helppoa mitata luotettavasti, kasvaneesta hiilivarastosta maksetaan, vähentyneestä verotetaan. Betoni- ja muunkin rakentamisen hiilijalanjälki lasketaan oikein ja se myös hinnoitellaan.
- Peltojen biokaasupotentiaali on otettu käyttöön, lanta kaasutetaan tiloilla, josta se kerätään kylissä oleviin kaasunpuhdistamoihin. Määdetejännös käytetään hyvin lähellä sen syntypaikkaa.
- Hajautettu energiantuotanto on kasvanut hurjasti, maaseudulla on lukuisia energiayhteisöjä, jotka säästävät kulutusta oman tuotantonsa mukaan. Älykäs sähköverkko on tosiasia.

Unelmaskenario jatkuu

- Nautoja ylistetään ja niiden merkitys sekä ruuantuotannossa, luonnon monimuotoisuudessa kuin ravinnekierrrossakin on laajasti ymmärretty.
- Liikenne on päästötöntä - autot kulkevat biokaasulla, sähköllä ja vedyllä. Sähköautot toimivat älykkäinä akkuina. Maatalouskoneet kulkevat biokaasulla.
- Metsien käyttö on lisääntynyt, puukuidusta tehdään yhä useampia tuotteita. Metsien hiililaskenta on oikeudenmukainen ja luotettava.
- Monipaikkainen asuminen on valtavirtaa. Etätyöt tehdään yhä useammin maalla. Kunnallisverotus huomioi tämän ja se koetaan oikeudenmukaiseksi.
- Pandemiat aisoissa, verotus maltillista, Venäjä demokratisoitunut....

Elinkeinolliset haasteet ja mahdollisuudet

- Tuottajahintatason alavire
  - Valion hinnoittelumuutos, vasikkapula, ASF, pandemian talousvaikutus
  - Viljanviennin vaikeus, tuotannon muuttumisen hitaus, vanhat viljelytavat
- Tukien inflaatioalenema
- Tukiriski
  - Vesien- vai ilmaston suojeleminen, priorisointitarvetta on, Pirkanmaa ei ole painopistealuetta
  - Kovat paineet systeemimuutokselle – maat. politiikalla pitäisi pelastaa vedet, ilmasto, kuluttajat jne.
- Markkinariski
  - ”oatlyt”, sikatuonti,
- Kustannusten nousu on luonnonlaki
- + Hiilensidonnasta rahaa?
- + Sivutuotteille markkina (biokaasu)
- + Hajautettu energiantuotanto
- + Ruuan verkkokauppa/yhteistyö kaupan kanssa mahdollistajana
- + Uudet lajikkeet
- + Kaura kasvaa ja täällä jalostusta, myös vientiä

